



Minister Schultz blikt terug

## 'Tevreden over voortgang met waterdossiers'

Een aantal Kamerleden en bestuurders heeft aangegeven na de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart jl. niet terug te keren in de politiek. Eén daarvan is de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM), Melanie Schultz van Haegen, die de afgelopen jaren onder andere water in haar portefeuille heeft gehad. Waterspiegel keek samen met de minister terug op haar regeerperiode.

Waar bent u trots op, als het gaat om het water, wat heeft u bereikt de afgelopen jaren?

Schultz: 'Op het gebied van water zijn er veel onderwerpen waar we trots op mogen zijn. Neem het Nederlandse drinkwater. Dat kan moeiteloos concurreren met het mineraalwater uit de supermarkt. Eigenlijk een technologisch wonder om trots op te zijn, dus. Alleen is zoetwater van goede kwaliteit alles behalve vanzelfsprekend. Daar moeten velen iedere dag hard aan werken en daar mogen we best meer bij stilstaan. Op het gebied van waterveiligheid is er veel veranderd. Denk aan de stijgende zeespiegel, het veranderende klimaat en het extremer wordende weer. Daarom hebben we een Deltawet gemaakt, een Deltafonds ingesteld en een serie uitvoeringsprogramma's in gang gezet: Ruimte voor de Rivier, Kust op Kracht, Maaswerken en het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Daarbij kijken we niet alleen naar de sterkte van onze keringen, maar nadrukkelijk ook naar slimme ruimtelijke inpassing daarvan. De prioriteit van de investeringen ligt bij de plekken waar het risico op wateroverlast of overstromingen het grootst is. We gebruiken daarvoor nieuwe kennis en nieuwe technieken die we in de jaren 50 van de vorige eeuw nog niet hadden. Ook zorgen we in langere perioden van droogte voor voldoende zoetwater.'

Welke positie heeft (drink)water in het nieuwe omgevingsrecht?

Schultz: 'Drinkwater is een eerste levensbehoefte. Daarom hebben we in de Drinkwaterwet vastgelegd dat de minister van IenM een systeemverantwoordelijkheid heeft om ervoor te zorgen dat voldoende veilig drinkwater beschikbaar is. Veilig drinkwater is een nationaal belang en moet dus zodanig beschermd worden dat de beschikbaarheid ervan niet in gevaar komt. De Omgevingswet legt de verantwoordelijkheid zo veel mogelijk op lokaal niveau. Voor drinkwater geldt dat de gemeenten en waterschappen verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de drinkwaterbelangen in het omgevingsplan en de waterschapsverordening. Provincies hebben de taak om regels over grondwaterbeschermingsgebieden op te stellen. Tot slot hebben drinkwaterbedrijven de verantwoordelijkheid de eigen wingebieden en de drinkwaterinfrastructuur te beheeren en overheden te adviseren. Desondanks behoudt de minister van IenM ook onder de Omgevingswet zijn of haar systeemverant-

---

## 'VEILIG DRINKWATER IS EEN NATIONAAL BELANG EN MOET BESCHERMD WORDEN'

---

woordelijkheid. Dat is de reden dat drinkwater een heel belangrijke afwegingsfactor is ten opzichte van andere nationale belangen.'

Hoe ziet u in de Nota STRONG de positie van het grondwater/drinkwater?

Schultz: 'De Structuurvisie is in november vorig jaar vastgesteld door het kabinet.

Daarmee is Nederland het eerste land ter wereld dat een nationaal plan voor de ruimtelijke ordening van de ondergrond heeft opgesteld.'

'Ik vind het belangrijk om goed te weten wat waar in de ondergrond zit en welke mogelijkheden de ondergrond biedt voor







de komende maatschappelijke opgaven. Ik denk dan met name aan de drinkwatervoorziening en mijnbouwactiviteiten voor de energievoorziening. Om de mogelijkheden van de ondergrond zo goed mogelijk te benutten en eventuele problemen in de toekomst te voorkomen, vind ik het belangrijk om het kader vast te leggen.'

'We willen het gebruik van de ondergrond op een veilige, duurzame en efficiënte manier mogelijk maken. Dat betekent dat we steeds zoeken naar de balans tussen het

beschermen van het grondwater voor de drinkwatervoorziening en het benutten van de ondergrond voor de overgang naar een duurzame energievoorziening. Zo staat in de Structuurvisie onder meer dat bestaande drinkwaterwinningen beschermd zijn en dat we samen met provincies gaan uitwerken in welke gebieden er voor de toekomst grondwater beschermd moet worden. Want op zo'n 200 locaties in Nederland wordt grondwater gebruikt voor de drinkwaterbereiding en 60% van ons drinkwater wordt gemaakt uit grondwater. Er valt dus wel wat

---

'NEDERLAND IS  
EERSTE LAND MET  
NATIONAAL PLAN  
VOOR RUIMTELIJKE  
ORDENING VAN  
DE ONDERGROND'

---

te beschermen. Ik moet er niet aan denken dat bronnen worden vervuild en dat we dat water jarenlang niet kunnen gebruiken om drinkwater van te maken. Gelukkig is de bescherming van het grondwater goed geborgd met de Wet milieubeheer. Ook is geregeld dat geen nieuwe activiteiten mogen plaatsvinden in de bestaande gebieden waar waterwinning plaatsvindt. Daarnaast zijn er nog reservegebieden voor waterwinning. Daar worden nieuwe activiteiten in de diepe bodem niet op voorhand uitgesloten. In alle gevallen wordt er zeer zorgvuldig gekeken en gehandeld. Onze drinkwatervoorziening is dus erg veilig.'

*Wat zijn in het door u bereikte akkoord over de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater de uitdagingen voor uw opvolger?*

Schultz: 'Over het algemeen ben ik tevreden met de voortgang op de waterdossiers. Soms gaan bepaalde dossiers me niet snel genoeg. Neem bijvoorbeeld waterkwaliteit. Er is hard gewerkt om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater te verbeteren. Het water is op veel plaatsen helderder geworden, er groeien waterplanten en de biodiversiteit is toegenomen. Toch zijn er ook plekken waar de waterkwaliteit nog niet voldoet aan de eisen en wensen. Daarom heb ik vorig jaar samen met de betrokken overheden en maatschappelijke partners een intentieverklaring getekend om de waterkwaliteit in Nederland te verbeteren.'

Ze vervolgt: 'We hebben afgesproken om samen bestaande problemen met meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, en opkomende problemen zoals microplastics en medicijnresten aan te pakken. Al vanaf dit jaar zullen we acties in gang zetten om aan dit akkoord uitwerking te geven. Denk aan

de Ketenaanpak medicijnresten in water en het terugdringen van chemische stoffen in het water.'

'De Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater wordt komend jaar verder uitgewerkt tot een nieuw Bestuursakkoord Water, met concretere maatregelen voor de langere termijn. Ik heb er vertrouwen in dat we, met alles wat we nu in gang zetten, ook de komende generaties kunnen genieten van voldoende schoon water.'

*Hoe kijkt u aan tegen de rol van de drinkwaterbedrijven in het Bestuursakkoord Water?*

Schultz: 'In 2014 heeft de onafhankelijke Visitatiecommissie Waterketen onder leiding van Karla Peijs vastgesteld dat de waterorganisaties van gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven een besparing zullen realiseren van zo'n 450 miljoen euro vanaf 2020. De commissie-Peijs heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van afspraken over regionale samenwerking in de gehele waterketen, die zijn vastgelegd in het Bestuursakkoord Water 2011. Ik vind het zeer positief dat er op het gebied van beheer en onderhoud steeds meer gezamenlijk wordt opgetrokken, ook bij beslissingen over investeringen. Daarom complimenteer ik de hele watersector met het feit dat de beoogde besparing van 450 miljoen euro in 2020 zal worden gehaald. In 2014 heb ik aangegeven dat we met extra afspraken ook de laatste meters zullen maken. Die ambitie hebben we nodig om de kosten voor schoon water minder te laten stijgen! Daar gaat het om. Dat hadden we voor ogen toen we de afspraken maakten in het Bestuursakkoord Water in 2011.'

---

'DRINKWATER IS  
BELANGRIJKE  
AFWEGINGSFACTOR  
TEGENOVER  
ANDERE NATIO-  
NALE BELANGEN'

---



*Wat is uw visie op de toekomst van het waterbeleid?*

Schultz: 'Als we ook in de toekomst schoon en veilig water willen hebben, dan moeten we daarvoor nú al de inzet leveren. Gewasbeschermingsmiddelen zitten jaren in de grond voor ze zichtbaar worden in het grondwater. Medicijnresten in ons water is iets waarmee we zullen moeten leren leven, ook al is de inzet erop gericht via bronbeleid de ergste effecten te voorkomen. We zijn in Nederland goed bezig met innovatie en samenwerking door de hele waterketen heen. Ik ben ervan overtuigd dat – als we op deze manier blijven samenwerken – de toekomst van het waterbeleid er schoon uitziet!'

*Hoe heeft u de samenwerking met Vewin ervaren?*

Schultz: 'De samenwerking met Vewin is constructief en er is veel overleg. Tegelijkertijd houdt Vewin mij goed bij de les. Vewin vertegenwoordigt de drinkwaterbedrijven met veel inzet, en denkt mee vanuit oprechte zorg over schoon en veilig drinkwater. Vewin zit aan tafel bij overleg over belangrijke dossiers, zoals de Omgevingswet en de Structuurvisie Ondergrond. Maar laten we niet vergeten dat Vewin ook een belangrijke rol speelt in Brussel en op de EU-dossiers.'